

[Morten Lange.]

vi så fået indiceret dets plads. Det er vigtigt at vide, og det er ikke mindst vigtigt, før et meget stort og afgørende afsnit i dansk politik bliver taget op til fornyet behandling: hele spørgsmålet om det økonomiske demokrati, som er en meget stor sag og meget vigtig sag, og som skal gennemarbejdes med den største omhu i dette ting og ude i befolkningen ikke mindst, og hvor diskussionen ligesom er gået lidt ned under gulvet i et stykke tid, hvor den trænger til at komme op igen, og hvor jeg nok tror at det vil vise sig, at synspunkterne i dette ting afviger radikalt fra hinanden, sådan at forstå, at de radikale får meget svært ved at få plads på den rigtige side af skillerummet. Men man kan jo håbe det bedste. Det er i hvert fald vigtigt, at vi, inden denne debat begynder, har fået regeringen placeret som noget, som ligger til venstre for midten.

Samtidig må vi dog trække op, når vi skal se tilbage på denne samling, at der er gennemført en meget betydelig lovgivning, og noget af den har haft et perspektiv, som ikke mindst mit parti ser på med glæde. Det har nok været et af de problemer, som efter vores tilslutning til De europæiske Fællesskaber voldte størst bekymring, hvorledes vi skulle sikre en fortsat udbygning af samarbejdet med vore nordlige nabolande, og dér må jeg sige, at den løsning, vi har nået inden for trafikområdet, er et positivt træk. Den er dyr, den er ambitiøs, men den er ikke dyrere og mere ambitiøs, end at et samfund af vores styrke skulle kunne klare den, og den har en vigtig retning, den har et sigte, og det er noget, som vi ikke er forvænt med, når vi snakker om, hvad vej en motorvej skal gå, og hvor tyk cementen skal være. Her er vi udsat for en samlet løsning på trafikområdet, som har et helt klart politisk og samtidig et klart økonomisk sigte. Det er den slags ting, man skal investere i, selv om man skal spare, thi hvis man sparer på de fornuftige planer og bruger penge til de mindre fornuftige, så viser det sig, man har reageret mindre klogt.

Samtidig bliver vi nok nødt til at erkende, at vi står i en situation, hvor vore vanskeligheder meget nemt kan blive større, end vi selv er skyld i. Vi står efter min opfattelse i en situation, som er temmelig forskel-

lig fra den, vi havde for et års tid siden eller et par år siden. Indtil da var råvarepriserne forholdsvis beskedne, de prisstigninger, vi fik udefra, var til at overskue, men der er noget, der tyder på, vi er kommet ind i en ny og meget farlig bevægelse. Der er noget, der tyder på, at en ganske særlig fare truer os fra det, som man måske kunne kalde en sammensværgelse imellem nogle oliesheiker og de store oliekoncerner, som åbenbart er ved at træffe aftaler under en påstået energikrise, som der ikke kan føres meget bevis for, med den opskrift, at forbrugerne skal betale begge igennem en stigende profit, og samtidig skal de konkurrerende lavprisselskaber udryddes. Det vil få ganske alvorlige følger for dette land, hvis en sådan oliekrig bliver ført imod forbrugerne, hvad den i øjeblikket tyder på at gøre.

Jeg tager dette som et eksempel og et alvorligt eksempel på, hvordan vi i dette land altid må være klar over, at selv om vi imod al rimelig forventning virkelig skulle gøre vort bedste for at bekæmpe inflation og andre problemer, så er der store magter uden for os, som vi ikke kan have fuldt styre over, og som kan overlaste en hel del af deres fejltagelser på os. Det forekommer mig, at den i øjeblikket bestående alliance i olieområdet er en af de ting, som giver en betydelig fare.

Og dér kommer — det skal jeg afslutte med — vores vanskeligheder nok ind, og vi vil nok se det med stigende kraft i de kommende år. Vores manøvfrihed i økonomiske sager, ikke mindst i de sager, som har med internationale forhold at gøre, men også i en lang række af vore hjemlige sager, er formodentlig blevet temmelig stærkt nedsat på grund af vores tilslutning til De europæiske Fællesskaber, og samtidig ser vi, at integreringen, selv om den bliver besværet, hver gang man spørger til den, alligevel har en tendens til at skride fremad med betydelig hastighed. Vores vanskeligheder, hvad det angår, er selvskabte, de er vedtaget af et flertal i kongeriget Danmark, men ikke desto mindre vil jeg nok tro, at vi bliver nødt til at erkende dem i stigende grad. Selv om vi eventuelt i dette ting skulle være så lykkelige at gennemføre en fornuftig politik, så er der farer, der truer os udefra, så er der så meget beskåret i vore muligheder, at jeg vil